

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/14/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4325200265
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2025:4325200265.3

Rozhodnutie

Okresný súd Levice sudkyňou Mgr. Janou Kosorínovou vo veci starostlivosti o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, z rodičov: C. B., nar. XX.XX.XXXX, tr. bytom D. X a E. F., nar. XX.XX.XXXX, tr. bytom Bajka, t.č. bytom G. XXXX/XX, XXX XX H. I. J., K. B., o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 70,- eur mesačne na sumu 200,- eur mesačne, ktoré výživné je povinný platiť vždy do 25- teho dňa toho - ktorého mesiaca vopred k rukám matky počnúc dňom 27.01.2025.

II. Zaostané výživné za obdobie od 27.01.2025 do 08.07.2025 vo výške 666,76 eur je otec p o v i n n ý zaplatiť do 30-tich dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Týmto dochádza k z m e n e rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 10.09.2020, č. k. 11Pc/8/2016-311, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 20.04.2021 č.k. 12CoP/12/2021-346 vo výroku o výživnom.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletého sa návrhom, súdu doručeným dňa 27.01.2025, domáhala zvýšenia výživného pre maloletého A. zo sumy 70,- eur na sumu 250,- eur mesačne. V návrhu, ako i na pojednávaní poukázala na zvýšenie nákladov na maloletého, ktorý už navštevuje základnú školu. Uviedla, že určené výživné je nedostatočné, pričom otec sa nad rámec určeného výživného na výdavkoch syna nijako nepodieľa, dieťa nenavštevuje, ani s ním neudržiava žiaden kontakt. Výdavky sú nielen s návštevou školy, ale i so zakúpením

okuliarov, ktoré maloletý nosí, pohonnými hmotami, nakoľko ho vozí na rehabilitácie a na futbalový tréning. Zároveň poukázala na to, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť, pričom je bez príjmu. Síce si zamestnanie po skončení rodičovskej dovolenky hľadá, zatiaľ neúspešne. V minulosti mal na výživnom otec dlh, ktorý však vyplatil. Má vedomosť o tom, že otec si opakovane kupuje motorové vozidlá, avšak nevie, či sú evidované na neho. Túto informáciu zistila na sociálnych sieťach, na ktorých otec tiež udával, že pracuje v Nemecku ako lešenár. V záverečnom vyjadrení zotrvala na zvýšení výživného, pričom výšku výživného ponechala na úvahe súdu.

2. Súd rozhodol v neprítomnosti otca, ktorý neúčast' ospravedlnil. V písomnom vyjadrení, súdu doručenom dňa 17.02.2025 uviedol, že navrhnutá výška výživného 250,- eur je pre neho likvidačná. Od 22.02.2022 do 25.01.2023 matke uhradil na výživnom 4 550,- eur, sumu 2 300,- eur naraz. Pozrel by sa na to, ako matka nakladá s výživným a či vie preukázať listinnými dôkazmi výdavky. Javí sa mu,

že výživné, ktoré matka žiada zvýšiť, chce na náklady s bývaním, nakoľko tieto vyčíslila na 250,- eur. Poukázal na svoju ďalšiu vyživovaciu povinnosť, pričom mladšiemu synovi po dohode s jeho matkou prispieva sumou 3 000,- Kč a na škôlku 1 250,- Kč mesačne. Vo výpovedi pred dožiadaným súdom doplnil, že pracuje ako lešenár už štvrtý rok a jedná sa o sezónnu prácu. Uviedol, že na zaplatenie dlhu na výživnom pre maloletého A. si musel zobrať pôžičku 5 000,- eur, ktorú spláca. Výdavky má aj s platením nájmu. Na stravu, ošatenie pre seba má minimálne náklady. Žiaden majetok nevlastní. Bol by schopný platiť maximálne 90,- eur mesačne. Má vedomosť o cenách na Slovensku a takáto suma je podľa neho adekvátne.

3. Kolízny opatrovník poukazuje na zmenu pomerov na strane maloletého od posledného rozhodnutia navrhol výživné zvýšiť na sumu 220,- eur mesačne.

4. Dokazovaním zistil súd tento skutkový stav:

Vyživovacia povinnosť otca k maloletému bola určená rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 10.09.2020 č.k. 11Pc/8/2016-311 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 20.04.2021 č.k. 12CoP/12/2021-346. Predmetným rozsudkom bolo určené otcovstvo k maloletému A.. Maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matke a zo strany otca bolo určené výživné vo výške 70,- eur mesačne od 04.08.2016. Zaostané výživné za obdobie od 04.08.2016 do 31.08.2020 vo výške 3 423,23 eur súd otcovi uložil zaplatiť do 6 mesiacov od dňa právoplatnosti rozsudku. V čase určenia výživného matka bola nezamestnaná, poberala dávky v hmotnej núdzi vo výške 217,60 eur a rodinné prídavky 24,95 eur mesačne. Inú vyživovaciu povinnosť nemala. Bola vlastníčkou rodinného domu, v ktorom býval tiež jej brat, ktorý bol zárobkovo činný. Mesačné náklady na elektrinu predstavovali 56,- eur, vodu 14,- eur, SIPO 75,54 eur, internet 12,90 eur. Náklady mala i so zabezpečením pevného paliva. Otec býval v spoločnej domácnosti s rodičmi, ktorým mesačne prispieval na náklady s bývaním sumou 5 000,- Kč a sumou 2 000,- Kč na chod domácnosti. Žil v spoločnej domácnosti aj s matkou svojho ďalšieho dieťaťa maloletého A., nar. XX.XX.XXXX. V čase rozhodnutia súdu dosahoval priemerný čistý mesačný príjem 20 562,50 Kč, t. j. 768,98 eur. Maloletý A. navštevoval materskú školu, kde mesačný poplatok predstavoval 20,- eur (čl. 275 v pripojenom spise).

4.1. Rozsudkom zo dňa 06.12.2022 č.k. 10P/117/2022-57 tunajší súd udelil matke maloletého súhlas namiesto otca na podanie žiadosti na príslušný matričný úrad na zmenu priezviska, z priezviska „L.“ na priezvisko „B.“

4.2. V čase začatia konania bola matka poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 351,80 eur a rodinných prídavkov 120,- eur. V čase rozhodnutia súdu bola nezamestnaná bez evidencie na príslušnom úrade práce tvrdiac, že je v sociálnej poisťovni vedená ako osoba na ďalšej rodičovskej (bezplatnej) dovolenke. Žije v spoločnej domácnosti s manželom, ktorý je zárobkovo činný. Pribudla jej vyživovacia povinnosť k maloletému M., nar. XX.XX.XXXX. Rodina obýva dom, ktorý je vo vlastníctve matky (matka bola jeho vlastníčkou už v čase predchádzajúceho konania – poznámka súdu). Mesačné náklady, ktoré matka osvedčila, predstavujú 73,- eur za elektrinu, 14,- eur za vodu, 119,- eur za plyn, 14,99 eur za internet, 17,63 eur DIGI TV. Ročné náklady za komunálny odpad sú 66,- eur (tri osoby) a daň z nehnuteľnosti 17,39 eur.

4.3. Otec maloletého naďalej žije a pracuje v Českej republike. Býva v podnájme, za ktorý uhrádza mesačne 16 715,- Kč, t. j. 677,96 eur. Počet jeho vyživovacích povinností sa nezmenil. Tvrdí, že na výživu mladšieho syna prispieva mesačne sumou 4 250,- Kč, t. j. 182,52 eur (výživné 3 000,- Kč + 1 250,- Kč na škôlku), ktoré tvrdenie nepreukázal. Je vlastníkom staršieho motorového vozidla. Zo mzdového listu zabezpečeného cestou dožiadaného súdu vyplýva, že otec je zamestnaný v spoločnosti TEP-MONT, s. r. o., pričom dosahuje priemerný čistý mesačný príjem (11/2024 – 04/2025) 21 556,- Kč, t. j. 874,31 eur (mzda + cestovné náhrady). Z predloženého výpisu z účtu otca vyplýva, že mesačne sú na jeho účet realizované bezhotovostné vklady od odosielateľa F. N. s poznámkou mzda, resp. záloha, pričom celková výška vkladov za rok 2024 predstavovala 538 215 (21 829, eur) t. j. mesačne priemerne 44 851,29 Kč (1 819,15 eur) a za obdobie 01 – 04/2025 bola celková výška vkladov 131 600,- Kč (5 337,66 eur), t. j. 32 900,- Kč (1 334,41 eur) mesačný priemer. Z uvedených výpisov vyplýva, že za obdobie 12 mesiacov, teda od mája 2024 do apríla 2025 bola celková výška vkladov 480 600,- Kč (19 493,- eur), teda priemerná mesačná výška predstavovala sumu 40 050,- Kč, t. j. 1 624,42 eur. Z výpisu z účtu súd mal tiež preukázané, že otec spláca mesačne splátky úveru s poistením vo výške 10 831,- Kč (677,96 eur).

4.4. Maloletý A. je žiakom 3. ročníka základnej školy. Z vyjadrenia matky vyplýva, že mesačné náklady na stravu dieťaťa sú cca vo výške 60,- eur, na ošatenie 100,- eur. Listinnými dôkazmi bolo preukázané

mesačné náklady za stravovanie v školskej jedálni sú vo výške 5,- eur a školský klub detí 10,- eur, cestovné cca 26,40 eur (denné cestovné 1,20 eur x 22 dní), poplatky v škole 3,21 eur (ZRPŠ 20,- eur za rok + triedny fond 5,- eur za rok + pracovné zošity 13,50 eur jednorazovo), alikvotná časť poplatku za komunálny odpad 1,83 eur (ročne 22,- eur), poplatok za dres na futbal 4,17 eur (jednorazovo 50,- eur), doplatok za okuliare cca 9,42 eur (jednorazovo 113,- eur) a alikvotná časť nákladov na bývanie pripadajúca na maloletého 59,65 eur (celkové náklady sú vo výške 238,62 eur, ktoré pozostávajú z poplatku za elektrinu 73,- eur + vodu 14,- eur + plyn 119,- eur + internet 14,99 eur + DIGI 17,63 eur vydelené počtom štyroch osôb v domácnosti). Mesačné náklady na maloletého súd ustálil na sumu minimálne 279,68 eur, pričom v týchto nie sú zahrnuté náklady na hygienu, voľnočasové aktivity, zdravotnú starostlivosť, pohonné hmoty, ktoré matka vynakladá v súvislosti s rehabilitáciou dieťaťa (má poruchy držania teda a plochonožie, čl. 55), účasťou na futbalových tréningoch.

5. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

6. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

7. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

8. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

9. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

10. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

11. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

12. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

13. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

14. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

15. Súd poukazuje na to, že povinnosťou oboch rodičov je venovať všetky sily na dôsledné zabezpečenie výživy detí v záujme ich riadneho náležitého telesného a duševného vývoja, za ktorým účelom má povinnosť každý z rodičov vyvinúť všetko úsilie na to, aby zaobstaral prostriedky pre svoje deti.

16. Účelom výživného je uhrádzanie nielen priebežne sa vyskytujúcich bežných potrieb maloletého dieťaťa, ale všetkých potrieb prospešných k jeho všestrannému vývoju. Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti k maloletým deťom musí súd na zreteľ, že zaistenie tejto výživy sa týka nielen výživy vo

vlastnom slova zmysle, ale všetkých nevyhnutných potrieb pre život kultúrneho človeka. Je potrebné, aby rodičia poskytovali podľa svojich schopností a možností toľko prostriedkov na výživu detí, aby z nich boli

uspokojené osobné potreby dieťaťa, pokiaľ ide o výživu, ako i potreby na prehlbovanie vzdelania, rozvoju záujmov a záľub, prípadne prípravu na povolanie.

17. Základnými pravidlami pri určovaní výšky výživného sú jednak odôvodnené potreby oprávneného, ako i schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Oprávnené potreby nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie – potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, či kultúrnymi. Závisia najmä od veku, zdravotného stavu. Na strane povinného súd prihliada na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ktoré dosahuje v čase súdneho konania, ale aj na potencionálne príjmy, teda nie len to, čo povinný skutočne zarobí, ale aj to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a podobne. Skúma tiež majetkové pomery, ktoré posudzuje komplexne, okruh osôb, ktorým je povinný poskytovať výživné, zárobkové možnosti podľa príjmov z obdobia pred stratou zamestnania, ak sa preukáže, že sa povinný vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku.

18. Rozhodnutie o výživnom nie je rozhodnutím nemenným. Priznané výživné možno v súlade s § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeniť v prípade, ak sa menia pomery. Citované zákonné ustanovenie vychádza z predpokladu, že výživné sa vždy určuje podľa stavu, ktorý existuje v čase, keď súd o výživnom rozhoduje. Plynutím času však môže nastať zmena pomerov tak na strane maloletého dieťaťa, a to napr. v dôsledku pribúdajúceho veku, nárastom odôvodnených potrieb, nákladov na štúdium, ako aj na strane rodičov, napr. zmenou výšky ich príjmu, zmenou počtu vyživovacích povinností a pod. Musí sa však jednať o kvalifikovanú (podstatnú) zmenu pomerov.

19. V prejednáwanej veci mal súd preukázané, že od ostatnej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov na strane všetkých účastníkov konania. Maloletý A. fyzicky vyspel, je žiakom prvého stupňa základnej školy. Už len uplynutím času došlo jednoznačne k zvýšeniu nákladov na jeho stravovanie, ošatenie, kultúrne a športové vyžitie, pričom pribudli i náklady súvisiace so školskou dochádzkou, mimoškolskou aktivitou (futbal) i zdravotným stavom (absolvovanie rehabilitácie a zabezpečenie, resp. výmena okuliarov). Súd poukazuje na to, že matkou prezentované náklady na maloletého (strava doma, ošatenie), ktoré nie je potrebné osobitne preukazovať, keď sú známe všeobecne ceny tovarov a služieb, nie sú premrštené a sú primerané obvyklej spotrebe dieťaťa v porovnateľnom veku, pričom sa pohybujú iba v základnej výške. Ako bolo vyššie uvedené (bod 4.4. odôvodnenia), celkové mesačné základné náklady dosahujú výšku minimálne cca 279,- eur. Z časti sú tieto pokryté rodinnými prídavkami, ktoré matka poberá na maloletého. Súd prihliadol i na zmenu pomerov na strane matky, ktorej pribudla vyživovacia povinnosť. Nakoľko však po ukončení riadnej rodičovskej dovolenky sa matka nezaevidovala do evidencie nezamestnaných a napriek svojmu tvrdeniu, nepreukázala súdu aktívne hľadanie si zamestnania zodpovedajúceho jej vzdelaniu (vyučená cukrárka), resp. pracovným skúsenostiam (upratovačka) súd vyhodnotil v súlade s § 75 ods. 1 Zákona o rodine jej počítanie ako vzdanie sa majetkového prospechu, keď podľa názoru súdu by mohla dosahovať aspoň príjem zodpovedajúci výške minimálnej mzdy, t. j. 816,- eur mesačne. Pri rozhodovaní vychádzal súd z preukázaných celkových majetkových (príjmových) pomerov otca a nie iba z výšky príjmu otca deklarovaného v mzdovom liste. Bez pochyb mal súd preukázané výpisom z účtu otca, že jeho skutočný priemerný mesačný príjem za obdobie máj 2024 až apríl 2025 je vo výške 1 624,42 eur. Nejedná sa o príjem ojedinelý ale dlhodobý, pravidelne sa opakujúci. V konečnom dôsledku, sám otec prezentoval pravidelnú výšku svojich mesačných nákladov len v súvislosti s uhrádzaním nájomného, platením výživného pre obe deti a splátkach úveru v celkovej výške cca 1 360,- eur, ktoré výdavky by z príjmu deklarovaného v mzdovom liste nebol schopný

uhrádzať, pričom je evidentné, že výdavky má i so zabezpečením svojich odôvodnených základných potrieb (strava, ošatenie, hygiena). Ak otec prispieva na výživu mladšieho syna, ktorý navštevuje MŠ sumou cca 173,- eur mesačne ako sám tvrdí, musí si byť vedomý toho, že náklady na staršieho syna – školopovinného, sú jednoznačne vyššie. Pri zvýšení výživného prihliadol súd i na to, že otec sa od narodenia maloletého A. nijakým spôsobom nepodieľa na výchove syna, nevidel ho, nezaujíma sa o dieťa a ani na výdavkoch maloletého neparticipuje nad rámec určeného výživného. Zároveň súd poukazuje na to, že neprihliadol na výdavok otca spočívajúci v splátkach úveru, keď v zmysle

zákona o rodine má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov a ako vyplýva z tohto konania a pripojeného spisu, otec sa úverovo zadlžil z dôvodu neplnenia si vyživovacej povinnosti k maloletému, čo jednoznačne nemôže byť na ujmu maloletému A.. Výška zvýšeného výživného zo strany otca korešponduje i s metodickým odporúčaním Ministerstva spravodlivosti SR, ktorý má pre súd odporúčací charakter, v zmysle ktorého výška výživného pre maloleté dieťa v etape života maloletého A. (prvý stupeň základnej školy) a pri počte dvoch vyživovacích povinnostiach by mala predstavovať 14 % z príjmu otca. 20. V súlade s § 77 ods. 1 Zákona o rodine súd výživné zvýšil odo dňa začatia konania, t. j. 27.01.2025. Otcovi na výživnom vznikla do rozhodnutia súdu zaostalosť vo výške 666,76 eur (mal zaplatiť: alikvotnú časť za mesiac január 25,80 eur + 5 mesiacov x 200,- eur, t. j. 1 025,80 eur; zaplatil: alikvotnú časť za mesiac január 9,04 eur + 5 mesiacov x 70,- eur, t. j. 359,06 eur), ktoré zročné výživné je povinný zaplatiť do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

21. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa CMP (iná ako peňažná povinnosť týkajúca sa maloletého, resp. podľa osobitného zákona (exekučný poriadok).

Rozsudok v časti výživného je vykonateľný doručením (§ 44 CMP).